

REFERAT møte 3-18 i Forskningsetisk utvalg i instituttsektoren

Tid: Onsdag 24.oktober kl 14.00-16.00

Sted: Møterom Familien, 2.etg. Næringslivets hus, Middelthunsgate 27, Oslo

Til stede: Christian Hambro (leder), Kristin Rosendal, Bjørn Langerud

Forfall: Ketil Skogen, Bente Tange Harbø

Sekretariat: Tove Håpnes, Mia Røra, Agnes Landstad (referent)

Sakliste:

12/18 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak: Innkalling og dagsorden godkjennes

13/18 Godkjenning av referat fra møte 2-18, 19.april 2018

Vedtak: Referat fra møte 2-18 godkjennes

14/18 Felles redelighetsutvalg for institutter i FFA

Ti forskningsinstitutter ønsker så langt å benytte seg av FRU. Foreløpig har det ikke blitt meldt inn noen saker. Kvalitetssjef Mia Røra ved Nofima har funksjon som sekretær for FRU og deltar i møtene i FEU når hun har anledning.

Utvalget diskuterte hvor vidt en ønsker å åpne opp for fleksibilitet og varierende praksis hos institutter som ønsker å benytte seg av FRU som redelighetsutvalg.

Vedtak:

Institutter som velger å benytte seg av FRU, må tilpasse sine forskningsetiske retningslinjer til FRUs retningslinjer.

15/18 Erfaring med e-læringsmodul for etisk dilemmatrening

E-læringsmodulen for forskningsetisk dilemmatrening ble lansert i mai. Løsningen er godt tatt imot og fra 1.juni til 15.oktober har 95 brukere vært inne og gjennomført ett eller flere dilemmacaser. Av økonomiske grunner, må bruken avgrenses til instituttene ansatte og deres prosjektsamarbeid. Løsningen er oversatt til engelsk og ligger klar for lansering. Løsningen må utvikles med flere eksempler.

Vedtak:

1. FEU oppfordrer instituttene til å melde inn nye cases med forskningsetisk relevans for sine områder og over samme mal som tidligere. Vi bør ha minimum 10 nye cases til sammen innen 15.des, med eksempler fra alle instituttgrupperingene.
2. FEU mener at engelsk versjon av dilemmatreningen skal lanseres og ber daglig leder finne en løsning som ikke genererer vesentlige merkostnader og om mulig ikke begrenser antallet brukere.

16/18 Granskingsutvalgets seminar om håndtering av redelighetssaker 21.nov

Granskingsutvalget hos Nasjonale forskningsetiske komiteer arrangerer seminar om håndtering av redelighetssaker 21.nov 2018. Målgruppe er de som behandler

uredelighetssaker ved forskningsinstitusjoner. FFA er invitert til å holde innlegg om hvordan en håndterer uredelighetssaker i instituttsektoren.

Kommentarer:

Innlegget bør orientere om organisering og rolle for FRU og forutsetninger for de instituttene som ønsker å benytte seg av FRU. Dette må suppleres med hvordan enkeltinstitutter, som ikke benytter seg av FRU, håndterer redelighetssaker, hvordan FEU og FRU skiller mellom forskningspolitikk, generell etikk og forskningsetikk. Artikkelen skrevet av Lars Holden og Tone Fløtten benyttes som referanse. Evt. illustrere med eksempler på f.eks.

- Sak som er løftet som forskningsetisk sak og viser seg i prosessen å være personalsak, for eksempel anklagelse om forskningsfusksaker viser seg å være personkonflikt
- Dobbelpublisering, falske publikasjoner, forfatterskap
- Håndtering av oppdragsforskerens rolle overfor oppdragsgiver – "kjøpt og betalt" anklagelser

Det er behov for å konkretisere oppdragsforskning ytterligere, jfr artikkelen skrevet av Lars Holden og Tone Fløtten. Hvis en kan knytte konkrete eksempler til prinsippene, vil det være nyttig for å underbygge disse og operasjonalisere prinsippene i instituttens hverdag.

Vedtak:

FEU ber daglig leder holde innlegg om håndtering av redelighetssaker i instituttsektoren 21.nov på vegne av utvalget og basert på innspill fra utvalget.

17/18 Gjennomgang av saker som er behandlet i de nasjonale komiteene i 2018

FEU har gått gjennom saker i NENT og NESH 2015-2018 for å se i hvilken grad våre institutter er involvert og hvordan disse er håndtert.

Vedtak:

FEU tar gjennomgangen til orientering og ber sekretariatet senere orientere FEU om ev nye relevante uttalelser fra NENT og NESH.

18/18 Orienteringer

Muntlig:

- Orientering fra Ketil Skogen: Erfaring fra NENT (*utsettes til neste møte*)
- Gjennomgang av etiske retningslinjer og organisering av etikkarbeidet i NIBIO v/Bjørn Langerud. Etiske retningslinjer for NIBIO sendes til utvalget.
- Orientering fra [Forskningsetisk Forum 18.sept](#) v/Mia Røra
Tema var GDPR og personvern, samt institusjonenes opplæringsansvar. Det kom frem at tema er umodent, det finnes i liten grad tydelige og gode eksempler. OsloMet arbeider mye med tematikken og kan ev hentes erfaringer fra.

Skriftlig:

- Ny artikkel om oppdragsforskning for FEKs sider fra Lars Holden og Tone Fløtten. Forfatterne oppfordres til, hvis mulig, å inkludere eksempler som belyser poengene i artikkelen.
- FEK/UiB/HLV rapport om forskningens integritet:
<https://www.etikkom.no/Aktuelt/Nyheter/2018/ny-rapport-om-forskningsetikk-i-norge/>

Oppfølging: Undersøkelsen tyder på at forskerne mener å ha fått for liten opplæring. Agnes vurderer om vi skal sende ut en quest-back til instituttene på hvordan de løser opplæringsansvaret; hva er gode praksiser for opplæring, hvordan organisere, hvordan institusjonalisere, hvordan sikre etterlevelse. Hensikten vil ev være å dele gode og dårlige erfaringer for å lære av hverandre, ev også lage en eksempelsamling på FFAs sider. Forslaget forankres i styret før ev utarbeider undersøkelse.

19/18 Aktuelle saker og dato for FEU møte 1/19

Dato: Torsdag 2.mai 2019 kl. 14.00-16.00, Næringslivets hus

Saker:

- Fast post: Siste nytt fra instituttenes arbeid med forskningsetikk
- Opplæring i forskningsetikk i instituttene – resultater av ev spørreundersøkelse til instituttene
- Erfaringer fra NENT v/Kjetil Skogen (*utsatt fra møte 24.okt*)

20/18 Eventuelt

Ingen saker til eventuelt.